

JAARPLAN 2021

Intern en Overheids
accountants

Intern en Overheids
accountants

NBA

THEMA'S NBA VERNIEUWINGSAGENDA

December 2020

INLEIDING

In de ledenvergadering van december 2020 hebben de NBA leden ingestemd met het voorstel om te komen tot een nieuwe governance structuur waarin de leden zich organiseren in faculties en communities en waarbij de ledengroepen ophouden te bestaan. Het LIO bestuur staat achter deze veranderingen. In verband met de hiertoe vereiste wetswijziging zal 2021 als een transitiejaar gelden. Dit kan betekenen dat sommige van de in dit jaarplan beschreven projecten in de loop van 2021 worden over gedragen aan een faculty of een community. Het LIO bestuur zal er op toezien dat dat op een verantwoorde en duurzame wijze plaats vindt.

Sommige LIO projecten houden echter verband met de publiekrechtelijke taken van de NBA. Het LIO bestuur is in overleg met het bestuur van de NBA over de wijze waarop deze projecten ook na 2021 gecontinueerd kunnen worden.

Het is ook in 2021 de ambitie van het LIO bestuur om als ledengroep relevant en zichtbaar te zijn binnen en buiten de NBA. Dit jaarplan dient daartoe een belangrijke impuls te geven.

LEDENGROEP INTERN EN OVERHEIDSACCOUNTANTS (LIO)

LIO is één van de drie ledengroepen van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants, de NBA zoals vastgelegd in de Wet op het Accountantsberoep (2013).

Het LIO ledenbestand bestaat uit ca. 1.500 accountants, te verdelen in:

- Intern accountants die werkzaam zijn in de semi-publieke of private sector waar ook de financiële sector een belangrijk onderdeel van uit maakt. Intern accountants zijn veelal werkzaam bij interne accountants- of auditdiensten en geven in veel gevallen ook assurance. Zij werken in opdracht van en voor het bestuur van de organisatie en/of het toezichthoudend orgaan.
- Overheidsaccountants werkzaam bij de overheid in (interne) accountants- of auditdiensten. Zij verstrekken in veel gevallen assurance en certificeren in voorkomende gevallen ook de jaarrekening.
- Accountants werkzaam bij de Belastingdienst die belast zijn met het uitvoeren van boekenonderzoeken of daar zeer nauw bij betrokken zijn.

VISIE

NBA-LIO ontwikkelt, bundelt en verspreidt kennis, om haar leden en belanghebbenden in hun werkzaamheden te ondersteunen. Ook draagt LIO bij aan de ontwikkeling van het vakgebied en het waarborgen van kwaliteit. Daarmee zorgt LIO dat intern en overheidsaccountants relevant blijven en kwaliteit kunnen blijven leveren.

MISSIE

NBA-LIO zet inzichten in trends en ontwikkelingen in het interne audit vak om in praktische kennis voor intern en overheidsaccountants. LIO ondersteunt niet alleen haar leden, maar ook hun direct betrokkenen zoals o.a. bestuurders, toezichthouders en werknemers en overige belanghebbenden in het maatschappelijk speelveld.

JAARPLAN 2021

Voor het jaar 2021 heeft het LIO bestuur de volgende speerpunten geformuleerd:

- Monitoring van de transitie van de LIO projecten naar de nieuwe governance structuur (faculties en communities) van de NBA. Zie ook de tekst onder de Inleiding van dit jaarplan.
- Onderzoeken welke communities opgericht kunnen worden op basis van behoeften en uitkomsten pilot.
- In 2021 wordt de kwaliteitstoetsing van LIO accountants vanuit de NBA verder vorm gegeven.
- In het licht van de nieuwe governance van de NBA verkennen op welke wijze de samenwerking met zusterverenigingen IIA Nederland en NOREA voortgezet kan worden.

Het accountantsberoep vernieuwt zich in het publiek belang. Vernieuwen is noodzakelijk want de functie van accountants is essentieel voor het functioneren van grote delen van de maatschappij. In 2018 heeft de NBA haar vernieuwingsagenda gepubliceerd waarin de visie op het beroep in 5 thema's is uitgewerkt. Net zoals in voorgaande jaren is bij de uitwerking van dit LIO jaarplan uit gegaan van deze 5 thema's: maatschappelijke relevantie, onomstreden kwaliteit, vernieuwende kracht, lerend beroep en sterk merk.

1. MAATSCHAPPELIJKE RELEVANTIE

1.1 PLANET FINANCE (DE GROENE BRIGADE)

Accountability van ondernemingen en overheden gaat allang niet meer alleen over het afleggen van financiële verantwoording. De maatschappij vraagt om transparantie ten aanzien van doelstellingen en prestaties op het gebied van onder meer duurzaamheid en inclusiviteit. Welke eisen stelt dit aan de verantwoordingsprocessen en de verantwoording zelf? En welke rol kunnen internal auditors en overheidsaccountants hierbij spelen? In november 2019 heeft LIO een bijeenkomst voor haar leden georganiseerd waarin werd ingegaan op actuele ontwikkelingen en ervaringen uit de praktijk op het gebied van duurzaamheid. In de nieuwe NBA governance-structuur speelt de community Planet Finance een belangrijke rol op dit thema. Komend jaar zal de focus voor LIO dan ook liggen op het zo nodig versterken van de actieve betrokkenheid van intern en overheidsaccountants in deze community. Dit kan bijvoorbeeld door binnen de achterban van LIO de aandacht te vestigen op activiteiten van de community Planet Finance.

---

2. ONOMSTREDEN KWALITEIT

2.1 KWALITEITSTOETSING

Alle accountantsafdelingen dienen periodiek een kwaliteitstoetsing te ondergaan. Dit is de taak van de Raad van Toezicht. De NBA heeft IIA Nederland en het samenwerkingsverband Kwaliteitstoetsing OverheidsAuditors (KOA) geaccrediteerd om namens de NBA deze toetsingen te verzorgen. Komend jaar werken we verder aan de governance rondom de uitvoering van de toetsingen.

2.2 ONTWIKKELING TOETSINGSKADER INTERNAL AUDIT

Elke beroepsgroep (NBA, IIA en NOREA) heeft een eigen toetsingskader ten aanzien van (interne) auditafdelingen. Naast vele overeenkomsten zijn er ook enkele tegenstrijdigheden. Samen met het IIA en NOREA willen we een toetsingskader opstellen welk gehanteerd kan worden bij de kwaliteitstoetsingen van een internal auditafdeling.

2.3 KETENKRACHT

De kwaliteit van assurance opdrachten is gebaat bij een goede samenwerking in de keten waaronder de schakel tussen interne en externe accountants. Ontwikkelingen op het gebied van continuus assurance en het toenemend belang van niet-financiële informatie zorgen er voor dat interne en externe accountants steeds intensiever samenwerken met elkaar. Rekening houdend met een ieders verantwoordelijkheid en kwaliteit. Er zijn vanuit verschillende invalshoeken initiatieven ontwikkeld binnen de NBA om daar nadere invulling aan te geven. LIO heeft onderzoek gedaan naar de ervaringen van beide groepen accountants in Nederland met deze samenwerking. Dit onderzoek heeft in 2020 geleid tot een onderzoeksverslag met good practices. In 2021 zal LIO aandacht blijven geven aan de ketenkracht.

Voor 2021 zal vanuit LIO ook aansluiting worden gezocht met het NBA kernproject Fraude en Continuïteit. Voor de private sector biedt de Code Corporate Governance al een bestuursverantwoording over o.a. de risicobeheersing. Het door ontwikkelen naar een in control statement van de bedrijfsleiding zorgt daarnaast voor een analyse op het gebied van fraude en continuïteit, waarbij de accountant de onderbouwing kan controleren.

Een vergelijkbare tendens is te zien in de publieke sector. Vanaf 2021 legt een college van decentrale overheden (m.u.v. waterschappen) verantwoording af over de rechtmatigheid. De rechtmatigheidsverantwoording controleert de accountant op juistheid en volledigheid. Dit kan doorgroeien naar een bredere 'in control statement'.

2.4 MONITORING AANKOMENDE REGELGEVING

De beroepsregelgeving dient voor LIO-leden duidelijk en begrijpelijk te zijn. Deze dient bij te dragen aan verbetering van de (kwaliteit van de) beroepsuitoefening en mag niet leiden tot knelpunten in de praktijk. Ook in 2021 zal het LIO bestuur zich met name inzetten om de regelgeving van de NBA met

---

betrekking tot intern en overheidsaccountants te stroomlijnen met die van andere beroepsverenigingen zoals IIA en NOREA. Tijdens de transitie wordt gekeken hoe de monitoring van de aankomende regelgeving geborgd kan worden in de faculties van de NBA.

Het LIO-bestuur zorgt voor schriftelijke reacties op relevante NBA consultaties en organiseert zo nodig bijeenkomsten met leden om het gesprek aan te gaan en input te verzamelen. In voorkomende gevallen worden LIO-reacties op consultatiedocumenten afgestemd met IIA Nederland en NOREA.

2.5 DASHBOARD INTERNAL AUDITING

Kwaliteit is de basis van ons vakgebied. In 2019 presenteerde de NBA het dashboard accountancy voor openbaar accountants. Ons doel is om in 2021 te onderzoeken hoe wij relevante informatie kunnen delen met belanghebbenden over de stand van zaken en relevante ontwikkelingen op het gebied van Internal Audit en overheidsaccountants.

---

3. VERNIEUWENDE KRACHT

3.1 INTERNAL AUDIT AMBITION MODEL (IA AM)

Het Internal Audit Ambition Model is een self assessment instrument voor internal audit afdelingen. In afstemming met de Raad van Bestuur en het Audit Committee kunnen de rol, scope en het ambitieniveau vast worden gesteld. Het is aan de internal audit afdeling zelf om te beoordelen of ze zodanig is georganiseerd dat het geambieerde niveau kan worden bereikt. Dit maakt transparant waar internal audit afdelingen nu staan, waar kwaliteitsverbeteringen nodig zijn en behoefte is aan kennisverrijking. Het model is ontwikkeld in co creatie met IIA Nederland.

Na de succesvolle lancering van het model binnen IIA Global ligt de focus op het enthousiasmeren van gebruikers om hun data ook ter beschikking te stellen voor benchmarking. Het doel is wetenschappelijk onderzoek op basis van landelijke informatie en bij voorkeur een internationaal beeld. Of dit mogelijk is gaan we in 2021 samen met IIA Nederland nader onderzoeken. Daarnaast kan dit model ondergebracht worden in de NBA community Internal audit.

3.2 VOLWASSENHEIDSMODEL INFORMATIE BEVEILIGING

Na de introductie (in samenwerking met NOREA) zijn er nog een aantal aanpassingen doorgevoerd in het model, dit naar aanleiding van de publicatie van het nieuwe DNB model. Momenteel wordt een tool ontwikkeld zodat het model eenvoudig beschikbaar is voor gebruikers. Het LIO bestuur streeft er naar dat het model geactualiseerd blijft worden. Natuurlijk wordt aandacht geschonken aan een set van requirements om de benodigde changemanagement en informatiebeveiliging te organiseren. Doelstelling is het publiceren van een benchmarkrapport over verschillende sectoren. In 2021 wordt verkend of het model een plaats kan krijgen in de NBA community Accounttech.

---

4. LEREND BEROEP

4.1 VAKTECHNISCHE BIJENKOMSTEN VOOR KLEINE AUDIT DIENSTEN

Kleine audit afdelingen hebben veelal geen afdeling vaktechniek maar worstelen vaak wel met vaktechnische onderwerpen. Het bureau van de NBA voorziet hierin via de helpdesk faciliteit.

<https://www.nba.nl/tools-en-voorbeelden/helpdesk/helpdesk-formulier/>

Door middel van vaktechnische bijeenkomsten over een specifiek thema/onderwerp worden in samenwerking met IIA Nederland ook in 2021 ervaringen en kennis gedeeld. Tegelijkertijd verkent het LIO bestuur de mogelijkheid om deze bijeenkomsten over te dragen aan de NBA community Internal audit. Waar mogelijk worden de bijeenkomsten gecombineerd met een bedrijfsbezoek.

4.2 PRAKTIJKOPLEIDING

De huidige opzet van de praktijkopleiding van de NBA werpt drempels op voor trainees die bij accountantsafdelingen werken. Het LIO bestuur is in overleg met de NBA Raad voor de Praktijkopleidingen om deze drempels weg te nemen. Dit overleg wordt in 2021 gecontinueerd mede op basis van de evaluatie van de vernieuwde praktijkopleiding door een NBA werkgroep.

---

5. STERK MERK

5.1 COMMISSARISSEN SYMPOSIUM

Commissarissen (en leden Raad van Toezicht) zijn voor internal auditors belangrijke stakeholders hetgeen o.a. blijkt uit de Nederlandse corporate governance code.

Sinds 2015 organiseren LIO en IIA Nederland een jaarlijks symposium waarin Chief Audit Executives (CAE's) en commissarissen met elkaar van gedachten wisselden over de wijze waarop zij elkaar kunnen versterken. Commissarissen zien de toegevoegde waarde van een internal audit functie voor de organisatie en voor hun functioneren. Ook voor dit symposium geldt dat het LIO bestuur in 2021 zal verkennen in hoeverre een overdracht naar de NBA community Internal audit mogelijk is.

5.2 LIO LEDENGROEPVERGADERING

Jaarlijks brengt het LIO bestuur verslag uit aan de LIO leden waarna die leden stemmen over belangrijke besluiten zoals de voordracht van nieuwe bestuursleden, de voorzitter en de vice voorzitter.

Na een formeel deel wordt deze vergadering gevolgd door een interactief discussieprogramma over een actueel onderwerp. Het onderwerp voor 2021 wordt later in het jaar bepaald.

SAMEN WERKEN

Dit LIO jaarplan geeft een beeld van de projecten waar het LIO bestuur zich in 2021 voor in wil zetten.

Om de belangen van de intern en overheidsaccountants nadrukkelijker te behartigen zal de afstemming met faculties en de voor LIO relevante communities alsmede met de LIO leden in de diverse NBA commissies veel aandacht krijgen.

De contacten met de andere NBA ledengroep besturen (openbaar accountants en accountants in business) zullen worden gecontinueerd. Daarnaast zal het LIO bestuur afstemming zoeken met de besturen van de 4 nieuwe NBA faculty besturen.

Het LIO bestuur en het NBA bureau kunnen dit alles niet alleen. Voor de realisatie van het jaarplan is de inzet van betrokken LIO leden onontbeerlijk. LIO leden worden van harte uitgenodigd mee te denken en mee te doen met één of meerdere LIO activiteiten. Heb je belangstelling of vragen? Neem dan contact op met de secretaris van het LIO bestuur, Johan Scheffe, 020 3010305, j.scheffe@nba.nl.

Het LIO bestuur bestaat uit de volgende personen:

Daco Daams, voorzitter - Randstad Holding

Richard van Hienen, vice voorzitter en linking pin NBA Bestuur - UWV

Ali Ahrouch - Royal FloraHolland

Susanne Overes - Belastingdienst

Hielkje van Staa- Oldenhuis - Rabobank

Carla Slotema - gemeente Den Haag

Thomas van Tiel - Auditdienst Rijk (ADR)

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

NBA

Antonio Vivaldistraat 2
1083 HP Amsterdam
Postbus 7984
1008 AD Amsterdam

T 020 301 03 01
E lio@nba.nl
I www.nba.nl/lio

